

§ 68

Dnr 2018/KS 0136 10

Tilläggsanslag konstgräsplan Tyresö strand

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Tilläggsinvesteringsmedel för projektet konstgräsplan Strand beviljas med totalt 1,6 miljoner kronor.
2. Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader. Utökningen effektueras under 2019.

Kommunstyrelsens beslut

3. Frågan om kultur- och fritidsnämnden även ska ha ett ramtillskott för drift och skötsel av planen hanteras inom ramen för arbetet med kommunplan 2019.

Reservation

Marie Åkesdotter (MP) reserverar sig (bilaga).

Särskilt yttrande

Anita Mattsson (S) lämnar särskilt yttrande för de tjänstgörande socialdemokraternas räkning (bilaga).

Inger Gemicioglu (V) lämnar ersättaryttrande (bilaga).

Protokollsanteckning

Inger Gemicioglu (V) hade yrkat avslag till ordförandeförslaget om hon hade haft rösträtt.

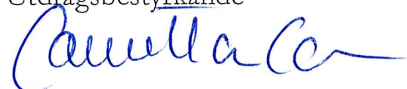
Beskrivning av ärendet

En tjänsteskrivelse har inkommit från utvecklingsförvaltningen om tilläggsinvestering till konstgräsplan i Tyresö strand. Skrivelsen utgår från en internränta på 1,75 procent. Internräntan är för 2019 1,5 procent vilket påverkar kapitalkostnaden. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Frågan om kultur- och fritidsnämnden ska ha ett ramtillskott även för drift och skötsel av planen föreslås hanteras inom ramen för arbetet med kommunplan 2019.

Ordförandeförslag

Ordförande Fredrik Saweståhl (M) föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att tilläggsinvesteringsmedel för projektet konstgräsplan Strand beviljas med totalt 1,6 miljoner kronor samt att kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader. Utökningen effektueras under 2019. Ordförande Fredrik Saweståhl (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att frågan om kultur- och fritidsnämnden även ska ha ett ramtillskott för drift och skötsel av planen hanteras inom ramen för arbetet med kommunplan 2019.

Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar avslag till ordförandeförslaget.

Beslutsgång

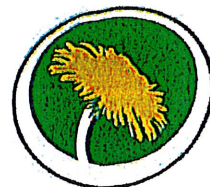
Ordföranden ställer frågan om kommunstyrelsen bifaller ordförandeförslaget.
Ordföranden ställer frågan om kommunstyrelsen avslår ordförandeförslaget.
Kommunstyrelsen bifaller ordförandeförslaget.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Utvecklingsförvaltningen Tilläggsinvestering konstgräsplan Strand.pdf.pdf

Tjänsteskrivelse Kommunstyrelseförvaltningen Tilläggsinvestering till konstgräsplan Strand.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

reservation

Kommunstyrelsen 10 april 2018

§ 68 Tilläggsanslag konstgräsplan Tyresö strand

Miljöpartiet yrkar avslag på förslaget om tilläggsanslag för investering av konstgräsplan i Tyresö strand, därtill höjd budgetram till utvecklingsförvaltningen för drift och kapitaltjänstkostnader till ändamålet.

Miljöpartiet i Tyresö anser att försiktighetsprincipen bör tillämpas. Vi vet alla att läckaget av mikroplaster till naturen från konstgräsplaner är omfattande. Endast bildäck är en större utsläppskälla. Lunds kommun har t ex fattat beslut att stoppa nya byggen av konstgräsplaner tills vidare. Miljöpartiet i Tyresö har under åren uppmärksammat problemet med konstgräset och ställt frågor kring och materialet/granulatet. Alliansen har till synes tagit lätt på saken. 25 januari lade miljöpartiet en motion med förslag om;

att Tyresö kommun skyndsamt tar fram rutiner för att minska läckaget av mikroplast från befintliga konstgräsplaner.

att Tyresö kommun utreder omfattningen av läckaget av mikroplast från befintliga konstgräsplaner, samt planerade nya anläggningar.

att Tyresö kommun tar fram en handlingsplan för åtgärder som kan minimera läckaget av mikroplast från befintliga konstgräsplaner, inklusive ombyggnad av planer, reinvesteringar, och åtgärder i omgivningen kring planerna t.ex. i vattenflöden och avlopp.

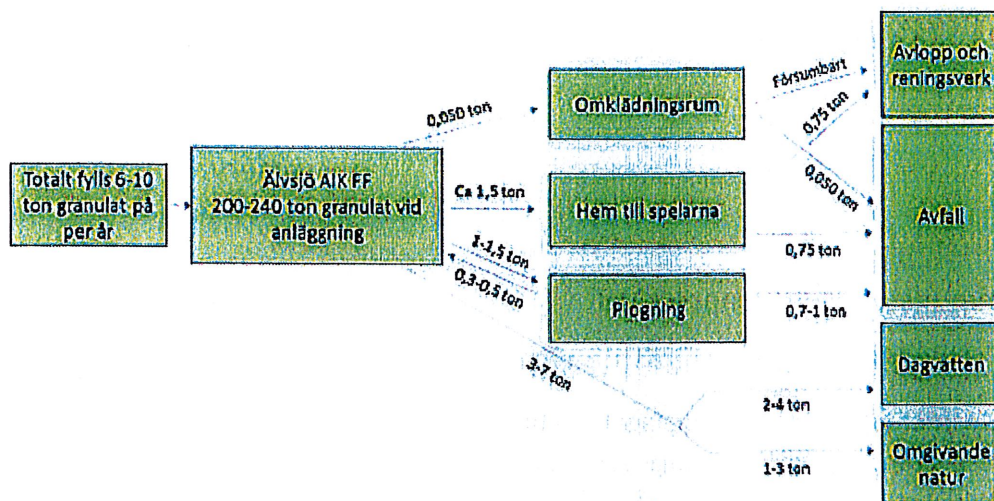
att Tyresö kommun avvaktar med att bygga nya konstgräsplaner till dess att kunskapen i kommunen är tillräcklig om hur man ska bygga, och vilka upphandlingskrav man ska ställa, för att det inte ska ske läckage av mikroplaster.

att Tyresö kommun avstår från att bygga konstgräsplaner på platser som är särskilt känsliga för naturmiljön, om det visar sig att det inte går att säkerställa nära noll läckage av mikroplaster från dessa planer.

I juni 2017 redovisade Naturvårdsverket det regeringsuppdrag de fått, "Mikroplaster Redovisning av regeringsuppdrag om källor till mikroplaster och förslag på åtgärder för minskade utsläpp i Sverige"¹ En enda konstgräsplan kan sprida så mycket som 1-2 ton mikroplast per år till miljön. En skiss visar hur det kan gå till:

1 <http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6772-4.pdf?pid=20662>

B
Am

Figur 2. Flödesmodell över spridningsvägar för granulat från konstgräsplaner. Flödesmodellen bygger på information från en fotbollsklubb och uppskattningar från fyra planer under ett år. Källa: Walberg et al. (2016).

Miljöbalkens andra kapitel, tredje paragrafen anger att :

"Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön".

Det är därmed dags att Tyresö kommun skyndsamt tar tag i detta problem. I Naturvårdsverkets redovisning finns flera förslag på hur man kan minska mängden läckage från planerna på kort sikt. De mest enkla åtgärderna går att genomföra genom förändrade rutiner för underhåll av planerna. Nästa steg är att bygga om befintliga planer, och utforma krav för nya anläggningar. På vissa särskilt känsliga platser måste frågan ställas om det överhuvudtaget är möjligt att anlägga konstgräsplaner, åtminstone så länge det inte finns möjlighet att helt få stopp på läckage av mikroplaster.

För miljöpartiet de gröna

Marie Åkesdotter

Marie Åkesdotter, ledamot

Peter Bylund, ersättare

B *am*

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I TRYESÖ

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2018-04-10

§ 68 Tilläggsanslag konstgräsplan Strand

Kommunstyrelsen hade att besluta om att tilläggsinvesteringsmedel för konstgräsplan på Strand beviljas med totalt 1,6 miljoner kronor, samt att utöka Kultur- och fritidsnämndens budgetram med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnaderna. Vidare att frågan om kultur- och fritidsnämnden även ska beviljas ett ramtillskott för drift och skötsel hänskjuts till budgetprocessen i kommunplan 2019.

Till ärendet följde en årskostnadskalkyl, vilket är positivt. Många gånger fattas investeringsbeslut i Kommunstyrelsen utan att det finns någon bild över vilka de ekonomiska konsekvenserna blir för kapitaltjänstkostnader, drift och underhåll.

Eftersom dokumentet presenterats i ett sent skede har vi socialdemokrater inte haft några möjligheter att studera ärendet närmare i förväg. En årlig kostnad för konstgräsplanen på 927 333 kronor låter mycket. Vi frågade på sammanträdet om kostnaden ligger i paritet med kommunens andra konstgräsplaner. Vi frågade också hur många anbud som inkommit, och om samtliga anbud verkligen var på samma summa, vilket skulle kunna tolkas så av tjänsteskrivelsen. Ingen av dessa frågor kunde besvaras vid mötet.

Vi ser med fortsatt oro på hanteringen av den kommunala budget- och investeringsprocessen. Vid budgetsammanträdet i september 2017 valde den moderatledda majoriteten att kraftfullt reducera kultur- och fritidsnämndens budget. I och med dagens beslut, att frågan om nämndens eventuella ramtillskott för drift och skötsel hanteras inom ramen i kommunplan 2019, riskerar nämnden ytterligare besparingar.

Vi socialdemokrater vill istället öka anslagen till Kultur och Fritidsverksamheten. Vi gör det för att vi är övertygade om att vi behöver skapa mer möten mellan människor i alla åldrar, vi vill att fler ska ha möjlighet att delta i kultur- och föreningslivets verksamheter.

För Socialdemokraterna i kommunstyrelsen

Anita Mattsson

Vänsterpartiet

ERSÄTTARYTTTRANDE

Kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-10

§ 68 Tilläggsanslag konstgräsplan Strand

Vänsterpartiet hade om vi haft rösträtt i kommunstyrelsen yrkat avslag på frågan om tilläggsanslag för konstgräsplan vid Strandskolan.

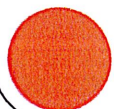
Vi förstår fördelarna med konstgräsplaner, eftersom de är väsentligt lättare att sköta och är användbara en mycket längre del av året. Däremot har det under senare tid kommit en rad larmrapporter, som visar att konstgräsplaner är en riktig miljöbov.

Det finns undersökningar som visar att ungdomar och vuxna som ofta spelar på konstgräs fått klåda, yrsel, luftvägsirritationer men också att cancerrisken ökar i olika grad beroende på det granulat som används. Olika typer av granulat har visat sig vara mer eller i mindre grad miljöfarligt. I en rapport från NBC i USA har 38 fotbollsspelare diagnostiserats med cancer i lymfsystemet, 34 av dessa var målvakter som är extra utsatta eftersom de har mer närkontakt med gräset.

Vänsterpartiet anser att vi måste följa forskningen och avvakta med byggandet av nya konstgräsplaner tills vi vet vilket material som inte medför några hälsorisker.

För Vänsterpartiet

Inger Gemicioglu

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind
Ekonomichef
08-578 29 730

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-04-04

1 (2)

Diarienummer
2018/KS 0136 10

Kommunstyrelsen

Tilläggsinvestering till konstgräsplan Strand

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Tilläggsinvesteringsmedel för projektet konstgräsplan Strand beviljas med totalt 1,6 miljoner kronor.
2. Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader. Utökningen effektueras under 2019.

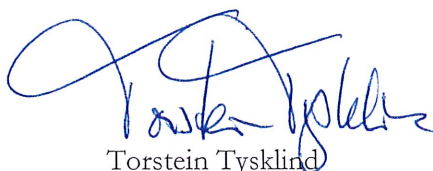
Förslag till kommunstyrelsen:

3. Frågan om kultur- och fritidsnämnden även ska ha ett ramtillskott för drift och skötsel av planen hanteras inom ramen för arbetet med kommunplan 2019.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Torstein Tysklind
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

En tjänsteskrivelse har inkommit från Utvecklingsförvaltningen om tilläggsinvestering till konstgräsplan Strand. Följande citeras ur skrivelsen:

”8 miljoner kronor är avsatt i investeringsbudgeten för en ny konstgräsplan bredvid Strand skola. Upphandling av planen har skett och det visar sig att anbudet som inkommit överskrider budgeten med 1,6 miljoner kronor. Orsaken är dels att markberedning är större i omfattning än vad som först planerades samt att kostnadsläget i Stockholm stigit sedan kostnaden för att bygga Strandplanen togs fram. Utvecklingsförvaltningens förslag till beslut är att projektet konstgräsplan Strand beviljas ett tillägg på 1,6 miljoner kronor i investeringsmedel vilket innebär att den totala investeringsbudgeten för projektet är 9,6 miljoner kronor.”

Skrivelsen utgår från en internränta på 1,75 %. Internräntan är för 2019 1,5 % vilket påverkar kapitalkostnaden. Därför justeras de belopp som räknats fram i utvecklingsförvaltningens skrivelse. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 853 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader.

Utvecklingsförvaltningen föreslår att ramen även ska utökas med 70 000 kronor/år för el och skötsel av planen. Sedan något år får kultur- och fritidsnämnden en ramhöjning utifrån den demografiska utvecklingen. Syftet med modellen är att undvika små budgetjusteringar utan de ska ingå i demografijusteringen. Inför 2019 utvärderas om modellen med demografijustering ska finnas kvar för nämnden. Frågan om kultur- och fritidsnämnden ska ha ett ramtillskott även för drift och skötsel av planen bör därför hanteras inom ramen för arbetet med kommunplan 2019.

Bilaga: Reviderad Årskostnadskalkyl konstgräsplan Strand

Reviderad Konstgräsplan Strand

Typ av investering	Kostnad	Ekonomisk livslängd	Kostnad per år	Internränta
Konstgräs med fyllning	2 600 000	6	472 333	1,50%
Sviktpad konstgräs	750 000	15	61 250	
Belysning	650 000	15	53 083	
Markarbeten stängsel m.m.	5 600 000	30	270 667	
Summa	9 600 000		857 333	
Drift och skötsel konstgräsplan			35 000	
Beräknad elkostnad (jmf med Fornuddens plan)			35 000	
Summa årskostnad			927 333	

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Lena Hellström
Fritidschef
08-578 291 20
lena.hellstrom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-27

1 (2)

Diarienummer
2018/KS 0136 10

Kommunstyrelsen

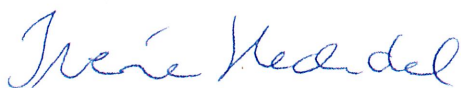
Tilläggsinvestering till konstgräsplan Strand

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Tilläggsinvesteringsmedel för projektet konstgräsplan Strand beviljas med totalt 1,6 miljoner kronor.
2. Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 950 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader på 880 000 kronor per år och kostnad för el och skötsel av planen på 70 000 kronor per år. Utökningen effektueras under 2019.

Utvecklingsförvaltningen

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Lena Hellström
Fritidschef

Beskrivning av ärendet

8 miljoner kronor är avsatt i investeringsbudgeten för en ny konstgräsplan bredvid Strand skola. Upphandling av planen har skett och det visar sig att anbuden som inkommit överskrider budgeten med 1,6 miljoner kronor. Orsaken är dels att markberedning är större i omfattning än vad som först planerades samt att kostnadsläget i Stockholm stigit sedan kostnaden för att bygga Strandplanen togs fram. Utvecklingsförvaltningens förslag till beslut är att projektet konstgräsplan Strand beviljas ett tillägg på 1,6 miljoner kronor i investeringsmedel vilket innebär att den totala investeringsbudgeten för projektet är 9,6 miljoner kronor. Utvecklingsförvaltningen förslår även att kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 950 000 kronor för att täcka kapitaltjänstkostnader på 880 000 kronor och kostnad för el och skötsel av planen på 70 000 kronor. Utökningen effektueras under 2019.

Konstgräsplan Strand

Typ av investering	Kostnad	Ekonomisk livslängd	Kostnad per år	Internränta
Konstgräs med fyllning	2 600 000	6	478 833	1,75%
Sviktpad konstgräs	750 000	15	63 125	
Belysning	650 000	15	54 708	
Markarbeten stängsel m.m.	5 600 000	30	284 667	
Summa	9 600 000		881 333	
Drift och skötsel konstgräsplan			35 000	
Beräknad elkostnad (jmf med Fornuddens plan)			35 000	
Summa årskostnad			951 333	

Datum 2018-04-10
 Tid 18:30–19:40
 Plats Bollmora

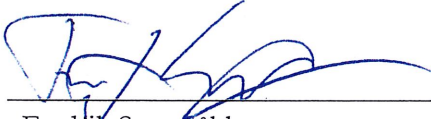
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2018-04-16

Paragrafer 58–79

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Saweståhl

Justerande
 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2018-04-10
 Datum då anslaget sätts upp 2018-04-18
 Datum då anslaget tas ned 2018-05-10
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
 Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
 Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
 Anki Svensson (M)
 Dick Bengtson (M)
 Lotta Stjernfeldt (M)
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Anna Lund (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Carl Johan Karlson (S)
 Lennart Jönsson (S), tjänstgörande ersättare för Jannice Rockstroh (S)
 Marie Åkesdotter (MP)
 Anders Wickberg (SD)

Ersättare

Peter Odelvall (M)
 Annika Henningsson (M)
 Peter Freij (M)
 Mats Larsson (L)
 Christina Melzén (L)
 Marika Marklund (KD)
 Peter Bylund (MP)
 Inger Gemicioğlu (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
 Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
 Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
 kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 72
 Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen
 Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, Kommunstyrelseförvaltningen
 Mikael Onegård, politisk sekreterare, M
 Tony Björklund, politisk sekreterare, SD

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Bernt Eklund, projektsamordnare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 59

Lina Swanberg, arkitekt, Tengboms, till och med § 59

Stina Åberg, arkitekt, Tengboms, till och med § 59

Frånvarande

Helen Dwyer (C)

Jannice Rockstroh (S)

Karin Ljung (S)

Anders Linder (S)

Marie Axelsson Ahl (SD)

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------